

Muista, älä unohda

”Älkää koskaan unohtako, kuinka te autiomaassa herätitte Herran, Jumalanne, vihan. Egyptistä lähdöstänne aina siihen saakka, kun tulitte tänne, te olette niskoitelleet Herra vastaan.” (5. Moos. 9:7.)

Avaintekstit:

1. Moos. 9:8–17;
5. Moos. 4:32–39;
Ilm. 14:2;
5. Moos. 4:9, 23;
5. Moos. 6:7;
5. Moos. 8:7–18;
Ef. 2:8–13.

Kaksi sanaa esiintyy usein Raamatussa: *muistaa* ja *unohtaa*. Molemmat sanat viittaavat hyvin inhimillisiin toimintoihin – asioihin, jotka tapahtuvat mielessämme. Molemmat ovat verbejä ja toistensa vastakohtia: muistaminen on sitä, ettei unohda; ja unohtaminen on sitä, ettei muista.

Jumala kehottaa usein kansaansa muistamaan, mitä hän on tehnyt heidän hyväkseen: muistamaan hänen armonsä ja hyvyytensä heitä kohtaan. Iso osa Vanhaa testamenttia on juuri sitä, että profeetat kertovat heprealaiselle kansalle, ettei se saisi unohtaa, mitä Herra on tehnyt heidän hyväkseen. Ennen kaikkea he eivät kuitenkaan saaneet unohtaa, mikä heidän kutsumuksensa hänessä oli ja millainen kansa heidän piti olla vastauksena tuohon kutsumukseen. ”Minä muistelen tekojasi, Herra, muistan ihmeitä, joita muinoin teit.” (Ps. 77:12.)

Onko meidän tilanteemme nykyään millään tavoin erilainen yhteisönä tai ennen kaikkea yksilöinä? Miten helppoa onkaan unohtaa, mitä Jumala on tehnyt hyväksemme.

Tällä viikolla tutkimme tätä tärkeää periaatetta – muistaa ja olla unohtamatta Jumalan vuorovaikutusta elämässämme – sellaisena kuin se on ilmaistu Viidennessä Mooseksen kirjassa.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 4.12.2021

MUISTA SATEEN- KAARI

Sana ”muistaa” esiintyy ensimmäisen kerran Raamatussa 1. Moos. 9. luvussa, kun Herra vedenpaisumuksen jälkeen sanoi Nooalle, että hän panisi kaarensa pilviin merkiksi hänen ja koko maailman välisestä liitosta, jossa hän lupasi, ettei enää koskaan tuhoaisi koko maailmaa tuhotulvalla.

Lue 1. Moos. 9:8-17. Miten sanaa ”muistaa” käytetään tässä? Mitä sanan käyttötapa opettaa meille siitä, miten meidän tulisi muistaa Jumalan teot hyväksemme?

Jumala ei tarvinnut sateenkaarta muistaakseen lupaustaan ja tekemäänsä liittoa. Hän vain puhui kieltä, jonka ihmiset ymmärtäisivät. Sateenkaari on ennen kaikkea meitä varten. Se muistuttaa meitä Jumalan lupauksista ja liitosta. Aina kun se ilmestyy taivaalle, Jumalan kansa muistaa Jumalan tuominneen maailman, mutta myös hänen rakkautensa ja lupauksensa olla lähettämättä enää tulvaa.

Tässä näemme, kuinka tärkeä ajatus muistamisesta on: meidän tulee muistaa Jumalan lupaukset, hänen varoituksensa ja tekonsa maan päällä.

Taivaalla näkyvä sateenkaari on entistä tärkeämpi nykyaikana, jolloin monet tiedemiehet luonnonlakien jatkuvuuteen vedoten hylkäävät ajatuksen siitä, että täällä koskaan olisi ollut maailmanlaajuista tulvaa. On kiintoisaa, että Ellen G. White kirjoitti, että ennen vedenpaisumusta monilla oli sama ajatus siitä, että luonnonlakien jatkuvuuden perusteella maailmanlaajuinen tulva ei olisi koskaan mahdollinen. Hänen mukaansa viisaat miehet väittivät, että luonnonlait ovat ”niin pysyväisen kiinteät, ettei Jumala itsekään voinut muuttaa niitä” (1AO 76). Ennen vedenpaisumusta ihmiset siis väittivät luonnonlakien perusteella, ettei sitä voisi tulla; ja vedenpaisumuksen jälkeen ihmiset väittivät, että luonnonlakien perusteella sitä ei ole koskaan ollutkaan.

Jumala on kuitenkin sanassaan kertonut meille vedenpaisumuksesta, ja hän antoi maailmalle merkin, joka viittasi paitsi siihen myös hänen lupauksensa olla lähettämättä selaista enää koskaan. Meillä on siis taivaan korkeuksiin kauniin värein kirjoitettu varmuus siitä, että Jumalan sana on totta. Ja jos voimme luottaa hänen sanaansa tämän lupauksen kohdalla, miksemme luottaisi kaikkien muidenkin lupauksen kohdalla?

AJATTELE MENNEITÄ PÄIVÄ

Neljännessä Mooseksen kirjassa olemme lukeneet Herran kansalleen antamista kehotuksista muistaa niitä etuoikeuksia, joita heillä Jumalan valittuna kansana oli. Herra oli vapauttanut heidät Egyptistä ”koettelemuksilla, tunnusteoilta ja ihmeillä, sodalla, väkevällä kädellä ja ojennetulla käsi-varrella sekä suurilla, pelottavilla teoilla, minkä kaiken Herra, teidän Jumalanne, on sinun nähtesi tehnyt teille Egyptissä” (5. Moos. 4:34, RK 2012). Ajattele asia omalle kohdallasi: Jumala on tehnyt hyväksesi jotain suurta, ja vielä tavoilla, jotka auttavat sinua muistamaan ja olemaan unohtamatta, miten hienoja asioita hän on tehnyt hyväksesi.

Lue 5. Moos. 4:32-39. Mitä Herra kehotti heitä muistamaan ja miksi oli tärkeää, että he muistaisivat asiat?

Mooses muistuttaa kansaa historian tapahtumista viitaten aina luomiseen asti. Hän kysyy retorisesti, onko koskaan kenenkään hyväksi tehty mitään näin suurta kuin heille? Hän kehottaa heitä kyselemään; tutkimaan itse ja katsomaan, onko mitään heidän kokemansa kaltaista tapahtunut aiemmin. Esittämällä kansalle kysymyksiä Mooses yritti saada heidät tajuamaan itse, mitä Herra oli tehnyt heidän hyväkseen ja kuinka kiitollisia heidän tulisi olla hänelle hänen voimallisista teoistaan heidän elämässään.

Keskeistä oli, että Herra vapautti heidät Egyptistä ja puhui heille Siinailta, jolloin he saivat kuulla ”hänen sanansa”.

Lue 5. Moos. 4:40. Millaisen johtopäätöksen Mooses toivoi kansan vetävän hänen sanoistaan koskien Jumalan tekoja heidän hyväkseen?

Herra ei tehnyt kaikkea tuota ilman tarkoitusta. Hän oli vapauttanut kansansa ja pitänyt osuutensa liittosopimukselta, jonka oli tehnyt heidän kanssaan. Heidät oli vapautettu Egyptistä, ja he olivat luvatun maan kynnyksellä. Jumala teki osuutensa; nyt heitä kutsuttiin tekemään oma osuutensa, joka oli yksinkertaisesti se, että he tottelisivat.

Miten tämä malli edustaa pelastussuunnitelmaa sellaisena kuin se on Uudessa testamentissa ilmaistu? Mitä Jeesus teki meidän hyväksemme ja miten meidän tulisi vastata siihen? (Ks. Ilm. 14:12.)

**PITÄKÄÄ
HUOLI - -
ETTETTE
UNOHDA**

Lue 5. Moos. 4:9, 23. Mitä Herra käskee kansan tehdä? Miksi kehotus on kansalle tärkeä?

Verbit ”pitää huolta” ja ”unohtaa” hallitsevat molempien jakeiden alkua. *Pitäkää huoli, ettette unohda.* Toisin sanoen, älkää unohtako, mitä Herra on tehnyt hyväksenne, älkääk unohtako liittoa, jonka hän on tehnyt kanssanne.

Verbi ”pitää huolta” (*šāmar*) käytetään myös muodossa ’olla varuillaan’ (5. Moos. 4:9). Sana esiintyy läpi koko Vanhan testamentin, ja se tarkoittaa 1) ’pitää huolta’, ’varjella’, ’säilyttää’, ’suojella’ ja 2) ’valvoa’, ’vartioida’, ’olla varuillaan’. Sana esiintyy ensimmäisen kerran Raamatussa ennen syn-tiinlankeemusta, kun Herra pyytää Adamia ”varjelemaan” maata (1. Moos. 2:15).

Nyt Herra kuitenkin pyytää kansaa, jokaista erikseen yksilönä (verbi on yksikkömuodossa), pitämään huolta itses-tään, etteivät he unohtaisi. Tässä ”unohtaminen” ei tarkoi-ta niinkään muistin pettämistä (vaikka ajan kuluessa niin voi-si käydä), vaan ennemminkin sitä, että liittovelvollisuuksiin suhtauduttaisiin piittaamattomasti. Heidän tulisi siis olla tie-toisia siitä, keitä he olivat ja miten heidän tuli elää Jumalan, heimoveljiensä, muukalaisten ja ympäröivien pakanakanso-jen edessä.

Lue uudelleen 5. Moos. 4:9 (ks. myös 5. Moos. 6:7; 11:19), mutta keskity nyt jakeen loppuosaan, jossa kehotetaan opettamaan nämä asiat lapsille ja lastenlap-sille. Miten tämä liittyi siihen, että he eivät unohtaisi?

Ei ole sattumaa, että varoitettuaan heitä olemaan unohta-matta, Mooses kehottaa heitä opettamaan asiat seuraavalle ja sitä seuraavalle sukupolvelle. Kyse ei ollut vain siitä, että lasten oli tärkeä kuulla asioista, vaan ehkä ennen kaikkea sii-tä, että kertomalla uudelleen Jumalan teoista heidän hyväk-seen kansa ei unohtaisi niitä. Onko parempaa tapaa säilyttää tietoa siitä, mitä Herra on tehnyt valitulle kansalleen?

Miten se, että olet kertonut kokemuksistasi Herran yhteydessä, on auttanut paitsi toisia myös sinua itseäsi? Miten Herran johduksesta kertominen on auttanut sinua olemaan unohtamatta sitä?

KUN SYÖTTE ITSENNE KYLÄISIKSI

Vuosia sitten eräs pastori ja hänen vaimonsa laskeutuivat lentokentälle ja huomasivat yhden matkalaukkunsa kadonneen. Mies jatkoi: ”Siinä paikassa me matkalaukkujen kuljetushinnan vieressä aivan julkisesti polvistuimme ja rukoilimme pyytäen Herraa palauttamaan laukukimme.” Sitten hän kertoi, että monia vuosia myöhemmin sama toistui: he laskeutuivat lentokentälle, mutta yksi laukuista ei tullut perille. Hän kertoi, mitä tapahtui seuraavaksi. ”Älä sure”, mies oli sanonut vaimolleen. ”Vakuutus korvaa sen.”

Pidä kertomus mielessäsi, kun luet 5. Moos. 8:7-18. Minkä varoituksen Herra antaa kansalleen? Mitä varoituksen tulisi merkitä meille tänä päivänä?

Mitä uskollisuus Herralle toisi heille? He saisivat ihanan ja rikkaan maan, jossa ”sinun ei tarvitse syödä leipääsi köyhyydessä eikä kärsiä puutetta mistään” (5. Moos. 8:9, RK 2012). Lisäksi he saisivat siellä runsaan siunauksen: nauta- ja lammaslauvoja, kultaa ja hopeaa ja kauniita taloja. He saisivat kaikki aineelliset mukavuudet, joita elämässä voi saada.

Entä mitä sitten? He joutuisivat vaaraan, joka tulee vaurauden ja aineellisen menestyksen mukana: he saattaisivat unohtaa, että Herra ”yksin antaa teille voimaa hankkia vaurautta” (5. Moos. 8:18).

Unohtaminen ei ehkä tapahdu heti, mutta vuosien kuluessa, kun he ovat saaneet kaikki tarvitsemansa aineelliset mukavuudet, he unohtavat menneisyytensä ja sen, miten Herra johti heitä ”sen suuren ja pelottavan autiomaan halki” (5. Moos. 1:19), ja alkavat ajatella, että he omassa viisaudessaan ja omien lahjojensa avulla ovat saavuttaneet menestyksen. Juuri tästä Herra heitä varoitti, ja myöhemmin heille myös tapahtui niin.

Mooses siis kehottaa heitä muistamaan, että Herra yksin teki tämän kaiken heille, eivätkä he saisi antaa Jumalan suomien aineellisten siunausten pettää itseään. Vuosisatoja myöhemmin itse Jeesus varoitti kylväjävertauksessaan ihmisiä rikkauden petollisista houkutuksista (ks. Mark. 4:19).

Vaikka onnistuisimme keräämään kuinka paljon omaisuutta tahansa, meitä odottaa kuoppa maassa. Mitä tämä kertoo siitä, että rikkaus voi saada meidät unohtamaan sen ainoan, joka voi pelastaa meidät tuosta maassa olevasta kuopasta?

MUISTA ETTÄ OLIT ITSE ORJA

Lue 5. Moos. 5:15; 6:12; 15:15; 16:3, 12; 24:18, 22. Mitä Herra ei halunnut heidän koskaan unohtavan ja miksi?

Herra jatkuvasti muistutti kansaansa heidän hänen avullaan saamastaan ihmeellisestä vapautuksesta Egyptistä. Tänäkin päivänä, tuhansia vuosia exoduksen jälkeen, juutalaiset viettävät pääsiäisjuhlaa sen muistoksi, mitä Herra teki heidän hyväkseen tuolloin. ”Ja kun tulette siihen maahan, jonka Herra teille lupauksensa mukaan antaa, noudattakaa näitä juhlatapoja. Kun lapsenne kysyvät teiltä: ’Mitä nämä teidän juhlatapanne tarkoittavat?’, niin vastatkaa näin: ’Se on pääsiäisuhri Herralle, joka egyptiläisiä surmatessaan kulki israelilaisten kotien ohi ja säästi ne.’” (2. Moos. 12:25-27.)

Nykyseurakunnalle pääsiäinen symboloi vapautusta, joka meille on tarjottu Kristuksessa: ”[S]illä meidän pääsiäisilmaamme, Kristus, on jo teurastettu.” (1. Kor. 5:7.)

Lue Ef. 2:8-13. Mitä pakanauskovia kehoitetaan muistamaan? Millä tavoin kehoitus muistuttaa siitä, mitä heprealaisten käskettiin muistaa Viidennessä Mooseksen kirjassa?

Paavali halusi näiden ihmisten muistavan, mitä Jumala oli tehnyt heidän hyväkseen Kristuksessa, miltä heidät oli pelastettu ja mitä heillä nyt Jumalan armosta oli. Israelin tavoin mikään heissä itsessään ei tuonut heille Jumalan suosiota. Kaikki oli vain Jumalan armoa, joka oli annettu heille, vaikka he olivat ”osattomina liitoista ja niiden lupauksista”. Se teki heistä sitä, mitä he Jeesuksessa olivat.

Olipa kyse juutalaisista erämaassa, kristityistä Efesossa tai meistä, missä tahansa olemmekin, miten tärkeää meidän on aina muistaa, mitä Jumala on tehnyt hyväksemme Kristuksessa. Ei ihme, että meitä kehoitetaan seuraavasti: ”Meidän olisi hyvä viettää joka päivä hiljainen hetki mietiskellen Kristuksen elämää. Meidän tulisi käydä se läpi kohta kohdalta ja mielikuvituksessamme elää sen jokainen vaihe, varsinkin viimeiset. Kun näin ajattelemme hänen suurta uhriaan puolestamme, tulee luottamuksemme häneen lujemmaksi, rakkautemme kasvaa ja me täytymme yhä enemmän hänen hengellään.” (4AO 62.)

KERTAUS

Lisäaineistoa: ”Miten suopeasti Jumala säälikään harhautuvia luotujaan sijoittamalla kauniin sateenkaaren pilviin merkiksi hänen ja ihmisten välisestä liitosta! Herra julistaa, että nähdessään kaaren hän muistaa liittonsa. Ei tämä tarkoita sitä, että hän joskus unohtaisi, vaan hän käyttää meidän puhetaapaamme, jotta ymmärtäisimme häntä paremmin. Jumalan tarkoitus oli, että kun lapset tulevina aikoina kysyisivät tuon kauniina kaareutuvan väriloiston merkitystä, vanhemmat kertoisivat vedenpaisumuksesta ja siitä, miten Jumala oli asettanut sateenkaaren pilviin vakuuttaakseen heille, ettei vesitulva enää koskaan peittäisi koko maata. Näin kaari sukupolvesta toiseen todistaisi Jumalan rakastavan ihmistä ja vahvistaisi hänen luottamustaan Jumalaan.” (1AO 86.)

Kristinuskon alusta lähtien ei koskaan ole ollut seurakuntaa, joka olisi saanut kokea sellaista vaurautta ja elämän mukavuutta kuin seurakunta joissakin maailman maissa tänä päivänä nauttii. Kysymys kuuluu: millä hinnalla? Tällainen varakkuus varmasti vaikuttaa meidän hengellisyyteemme – eikä useinkaan myönteisesti. Miten se voisikaan? Mistä lähtien rikkaus ja aineellinen yltäkylläisyys ovat edistäneet itsekieltäymyksen ja itsensä uhraamisen kristillisiä hyveitä? Useimmiten käy juuri päinvastoin: mitä enemmän ihmisillä on, sitä itseriittoisemmiksi he tulevat, ja sitä vähemmän he luottavat Jumalaan. Vauraus ja menestys tuovat mukanaan myös monia vaarallisia hengellisiä ansoja.

Keskustelunaiheita:

1. Keskustelkaa siitä, miten vauraus voi olla suhteellista (joku omassa maassaan ei-varakas voidaan jonkin toisen maan mittapuun mukaan nähdä superrikkaana). Miten vauraus vaikuttaa hengellisyyteemme?

2. Pohtikaa yhdessä Kristuksen elämän viimeisiä vaiheita. Mitä ne puhuvat meille Jumalan rakkaudesta meitä kohtaan? Miksi emme saa koskaan unohtaa tuota rakkautta? Mitkä muut asiat paljastavat meille Jumalan hyvyiden?

3. Vaikka Raamattu ja sateenkaari todistavat maailmanlaajuisesta tulvasta, jotkut tiedemiehet väittävät, ettei sellaista ole koskaan ollut. Samoin vaikka Raamattu ja seitsemännen päivän sapatti todistavat kuusipäiväisestä luomisesta, jotkut tiedemiehet väittävät, ettei sitäkään ollut. Mitä tämä kertoo meille siitä, kuinka vahva ja usein kielteinen vaikutus kulttuurilla voi olla uskoomme?